

Tárgytematika / Course Description

Építészettörténet II.

NGB_EV003_2

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Veöreös András

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az építészet történetének megismerése, a mai építészettel kapcsolatos fő tanulságok levonása, a jelen építészeti folyamatainak értékelése és a jövő építészeti fejlődésének felrajzolása, a klasszika és a klasszicizálás hatásának megértése.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az oszloprendek kialakulása és szerepe a görög-római építészetben

Az Akropolisz épületei, a görög fénykor

A hellenizmus, a görög telepesvárosok

Az etruszk építészet emlékei

Praeneste, a római építészeti kompozíció

A birodalom kialakulása, és a római architektúra

A Pantheon helye róma építészetében, új épülettípusok

A vár és palotaépítészet fejlődése az ókortól a reneszánszig (épülettípusok), kiemelten a villa típusa és összefüggései

A provinciális építészet

Építészeti és kulturális előzmények a kereszténység épületeinek kialakulásában

A bizánci építészet kialakulása, elterjedése, visszahatása

Pannonia provincia építészete, a birodalom hatása a Kárpát-medence településeire és építészetére

A reneszánsz város és várépítés (ideák és megvalósulás) kapcsolata az antik hagyományokkal

Az építészeti irodalom áttekintése (Vitruvius és Palladio) filozófia, művészet, társadalom

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév során négy zárthelyi lesz, megadott szakirodalmi szövegből kell készülni. Két zárthelyi eredményes megírása kötelező, ez a vizsgára bocsátás feltétele. A zárthelyik a szorgalmi időszakban egyenletesen elosztva, előzetesen egyeztetett időpontokban, az óra első részében lesznek.

Féléves feladat: a félév anyagához kapcsolódó építészeti fogalom/szerkezet, helyszín/történet bemutatása írott dolgozatban. A dolgozat része: szakirodalmi kutatás, definíció készítése, építéstörténet, ehhez kapcsolódva konkrét építészeti alkotás/helyszín bemutatása a Kárpát-medencéből. A helyszín ismerete szükséges föltétel. Beadás és konzultáció folyamatos, a dolgozatot a szorgalmi időszak utolsó előtti órájára kell elkészíteni, elektronikus formában beadni.

Aláírás megszerzésének feltétele: Legalább elégséges két zh, és a féléves feladatok legalább elégséges teljesítése.

A félév szóbeli vizsgával zárul. Közepes, jó vagy jeles zárthelyi átlag és féléves feladat esetén megajánlott jegyet lehet kapni. A féléves jegyet a zh átlag, a féléves feladat és a vizsgajegy 1/3-1/3-1/3 arányban adja ki.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

KISS István: ... és megszületék az építészet

2003 ÉTK Bp

SÓLYMOS Sándor A szent és a profán szimbolikája az építészetben

2008. október 1. <http://arch.eptort.bme.hu/doc/solymos2.doc>

SZENTKIRÁLYI Zoltán – DÉTSHY Mihály: **Az építészet rövid története.**

1986 Budapest, . Műszaki könyvkiadó.

VITRUVIUS: Tíz könyv az építészetéről

1898 Bp FUCHS Béla fordítása tárhelyen

1988 Bp., Képzőművészeti Kk.

WINKLER Gábor –KOTTMAYER Tibor: Építészettörténet II.

2016. január 14. <http://jegyzet.sze.hu/index.php?fajl=jegyzett&tsz=ev&intz=eki&kr=mtk>

Ajánlott irodalom

GUZSIK Tamás: Szakrális terek funkcióelemzése

2016. január 15. <http://www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral1.html> (1, 2, 3!!!)

HAJNÓCZI Gyula: Vallum és intervallum. Az építészeti tér analitikus elmélete,

1992 Bp.

HÁMORI Miklós: Arányok és talányok (arány.pdf)

1994 Bp digit: <http://mek.oszk.hu/00800/00853/>

HEKLER Antal: Antik művészet
é.n. Bp., Könyvbarátok szövetsége, I-IV. fejezet, 7-41.o.
HOPPÁL – JANKOVICS – NAGY – SZEMADÁM: Jelképtár
1990 Bp., Helikon, Szerkesztői bevezető és három szócikk
PEVSNER, Nikolaus: **Az európai építészet története...**
1972 Budapest. Corvina Kiadó
SZENTKIRÁLYI Zoltán: Válogatott építészettörténeti és elméleti tanulmányok
2006 Bp., Terc
Technika és forma viszonya az építészetben, 213-270.o.
A térművészet történeti kategóriái, 271-343.o.
Értekezés az építészeti formáról .... 344-486.o.
SZILÁGYI András: A Kárpát-medence Árpádkori rotundái és centrális templomai.
2009 Budapest, Semmelweis Kiadó, Második, javított kiadás.,
WINKLER Gábor – SZABÓ Péter: Építészettörténet
2002 Győr, digitális változat: 2016. január 14. <http://arc.sze.hu/eptortea/>